

ՎԱՆԱԶՈՐԻ Զ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ  
ԶՈՐԻԿ ԳԵԿՈՐԳՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԵՆԱԿԵՏԱՅԻՆ

# ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ԵՐՁԱՆԱԿԱՐՏԻ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ)



Հասցեն՝ Տիգրան Մեծի 36 Հեռախոս՝  
(0322)4-22-28 Գայք՝ [www.vspi.am](http://www.vspi.am) էլ.  
փոստ՝ [h.varzh@yandex.ru](mailto:h.varzh@yandex.ru)

## ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

Վարժարանում դիմորդների փաստաթղթերն ընդունվում են հուլիսի 10-ից օգոստոսի 18-ը ներառյալ, ամեն օր ժամը 10<sup>00</sup>-15<sup>00</sup>, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից:

Հարցազրույցները կազմակերպվում են օգոստոսի 21-26ը:

## ՎԱՐժԱՐԱՆ ԴԻՄԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԿԱԿՈՐ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ.

1. Ծննդյան վկայականի պատճեն (2 հատ)
2. Ավարտական վկայականի պատճեն (2 հատ)
3. 2 լուսանկար՝ 3X4 չափսի
4. Դիմում-հայտը լրացվում է տեղում:

## **ՎԱՐժԱՐԱՆՈՒՄ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆ ԱՆՎՃԱՐ Է:**

### **ՎԱՐժԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԸ**

**ԿԱՐՈՂ ԵՆ ԴԻՄԵԼ ՀՀ ՑԱՆԿԱՑԱՎ ԲՈՒՅ,**

**ՍԱԿԱՅՆ ՆԱԽԸՆՏՐԵԼԻ Է, ՈՐ ԴԻՄԵՆ**

**ՎՊՐ:**

ՀԱՅՈՑ ԼԵՉՈՒ

1. Թվել հայերենի խոսքի մասերը:
2. Ի նչ է ցույց տալիս գոյականը:
3. Գոյականի թվի քերականական կարգը:
4. Գոյականի հոլովի քերականական կարգը:
5. Գոյականի կազմությունը:
6. Ածական անուն:
7. Ածականի տեսակները:
8. Ածականի համեմատական աստիճանները:
9. Թվական անուն:
10. Թվականի տեսակները:
11. Դերանուն, տեսակները:
12. Անձնական դերանուններ, հոլովումը:
13. Ցուցական:
14. Փոխադարձ:
15. Հարցական, հարաբերական:
16. Որոշյալ, անորոշ, ժխտական:
17. Բայ:
18. Բայահիմքեր:
19. Բայի քերականական կարգը:
20. Դերբայները, վերջավորությունները:
21. Բայի ժամանակը:
22. Բայի դեմքի ու թվի քերականական կարգը:
23. Բայի ժամանակաձևերը:
24. Անկանոն և պակասավոր բայեր:
25. Մակբայ:
26. Կապ, շաղկապ:
27. Վերաբերական, ձայնարկություն:
28. Նախադասություն: Նախադասության տեսակները:
29. Նախադասության կապակցման եղանակները:
30. Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները:
31. Դերբայական դարձված:
32. Ներգործական և կրավորական կառուցվածքի նախադասություններ:
33. Բարդ նախադասության տեսակները:
34. Ստորադաս նախադասության բնույթը:
35. Բարդ նախադասության փոխակերպումը պարզի և հակառակը:
36. Ուրիշի ուղղակի խոսքի փոխակերպումը անուղղակիի և հակառակը:
37. Կետադրություն : Բուրժի գործածությունը:
38. Կետադրություն : Ստորակետի գործածությունը:
39. Ուղղագրություն : Ձայնավորների և բաղաձայնների ուղղագրությունը:
40. Բաց և փակ վանկեր:

Առաջադրանք

Նախադասության ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն:

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մեսրոպ Մաշտոց: Գրերի գյուտը:
2. Մովսես Խորենացի: «Հայոց պատմություն»:
3. «Սասնա ծռեր» Էպոսի ճյուղերը:
4. Վերապատմել որևէ ճյուղ Էպոսից:
5. Նկարագրել Էպոսի կին հերոսուհիներին:
6. Նկարագրել Էպոսի տղամարդ հերոսներին:

7. Գրիգոր Նարեկացու կյանքը:
8. Գրիգոր Նարեկացու տաղերը:
9. Անգիր հատված տաղերից. («Մեղեդի ծննդյան», «Տաղ Վարդավառին», «Մատյան ողբերգության»):
10. Անգիր հատված Ն. Ընորհալու «Առավոտ լուսո» երկից:
11. Ն. Քուչակ, 2-3 անգիր հայրեններից:
12. Ի՞նչ թեմաներով են գրվել հայրենները:
13. Սայաթ-Նովայի կյանքը:
14. Անգիր արտասանել «Աշխարհումս ախ չիմ քաշի» բանաստեղծությունը:
15. Խաչատուր Աբովյանի կենսագրությունը:
16. Նշել Աբովյանի հայտնի ստեղծագործությունը:
17. Ի՞նչ բաժիններից է կազմված «Վերք Հայաստանի» վեպը:
18. Նկարագրել «Վերք Հայաստանի» վեպի գլխավոր հերոսին:
19. Մ. Նալբանդյանից նշել բանաստեղծություններ:
20. Անգիր հատվածներ «Մանկության օրեր», «Ազատություն», «Իտալացի աղջկա երգը» բանաստեղծություններից:
21. Հովհաննես Թումանյանի կյանքը:
22. «Թմկաբերդի առումը» պոեմը:
23. Ավետիք Իսահակյանի կյանքը:
24. «Մի մրահոն աղջիկ տեսա» բանաստեղծությունն անգիր:
25. Ալեքսանդր Ծիրվանզադեի կյանքը:
26. Վահան Տերյանի «Տխրություն» բանաստեղծությունը:
27. Նար-Դոսի «Ես և նա»:
28. Միսաք Մեծարենցի «Սիրերգ» բանաստեղծությունը:
29. Գրիգոր Չոիրապի կյանքը: Հասկացողություն նովելի մասին:
30. Դանիել Վարուժանի «Ձոն» բանաստեղծությունը:

## ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայկական լեռնաշխարհ:
2. Վանի թագավորությունը:
3. Հայաստանը Քրիստոսից առաջ 7-4-րդ դարերում:
4. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը, Արտաշես I:
5. Հայաստանը Տիգրան Մեծի օրոք:
6. Արտաշեսյան թագավորության անկումը:
7. Մեծ Հայքի Արշակունյաց թագավորությունը:
8. Հին Հայաստանի մշակույթը:
9. Ավատատիրական կարգերի հաստատումը և քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն:
10. Պայքար թագավորական իշխանության ուժեղացման համար:
11. V դարի ազատագրական շարժումները Հայաստանում:
12. Հին շրջանի հայկական մշակույթը:
13. Արաբական խալիֆայությունը և Հայաստանը:
14. Անկախ պետականության վերականգնումը:
15. Բագրատունյաց թագավորության հզորացումը:
16. Բագրատունյաց թագավորության անկումը:
17. Հայաստանի վաղ միջնադարյան մշակույթը:
18. Կիլիկիայի հայկական պետականությունը:
19. Կիլիկիայի հայոց թագավորության անկումը:
20. Հայաստանը թուրք-պարսկական պատերազմների թատերաբեմում :
21. Իսրայել Օրոն գործունեությունը:
22. Քաղաքական իրադրությունն Անդրկովկասում 18-րդ դարի 20-30ական թվականներին:
23. Ազատագրական պայքարն Արցախում 18-րդ դարի 20-ական թվականներին:
24. Ազատագրական պայքարը Սյունիքում 18-րդ դարի 20-ական թվականներին:
25. Ազատագրական շարժման հնդկահայ կենտրոնը:
26. Մադրասի հայրենասիրական խմբակը:

27. Իրադրությունը Չայաստանում և Անդրկովկասում XIX դարում:
28. Ռուս-պարսկական 1826-1828թթ. պատերազմը և Արևելյան Չայաստանի միացումը Ռուսաստանին:
29. 1877-78թթ. Ռուս-թուրքական պատերազմը և Չայկական հարցի միջազգայնացումը:
30. Չայ ազգային կուսակցությունները:
31. Արևմտահայության կոտորածները և ինքնապաշտպանական մարտերը 1890-ական թվականներին:
32. Չայ ժողովուրդի Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին:
33. Թուրքական զորքերի ներխուժումը Արևելյան Չայաստան:
34. Չայաստանի Չանրապետության իռչակումը:
35. Հարաբերությունները հարևան պետությունների հետ:
36. Չայկական հարցը Փարիզի խաղաղության կոնֆերանսում:
37. Չայաստանի խորհրդայնացումը:
38. Խորհրդային Չայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները 1921 թվականին:
39. Չայ ժողովուրդը Մեծ Չայրենականի տարիներին:
40. Վերակառուցումը և Ղարաբաղյան շարժումը:
41. Չայաստանի Չանրապետությունը անկախության ճանապարհին:

### ՀԱՄՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հին Եգիպտոս:
2. Աթենսյան Իրանը:
3. Հին Սպարտան:
4. Աթենական պետությունը Ք.ա VII-VI դարերում:
5. Ազատագրական պատերազմները: Ժողովրդավարության ծաղկումը Աթենքում:
6. Հելլենիզմ:
7. Պատերազմները և Ջոմեական տերության կազմավորումը:
8. Ջոմեական կայսրության հիմնադրումը: Անցումը պրինցիպատին:
9. Ճակատամարտ Ջոմի համար:
10. Բյուզանդիան Ջուստինիանոսի դարաշրջանում:
11. Ֆրանկական պետությունը:
12. Ավատատիրական հասարակությունը:
13. Խաչակրաց արշավանքները:
14. Քրիստոնեական եկեղեցու պառակտումը:
15. Դասային միապետություն:
16. Հարյուրամյա պատերազմը:
17. Բյուզանդիայի անկումը:
18. Արաբական խալիֆայության կազմավորումը և անկումը:
19. Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները:
20. Վերածնունդը:
21. Ռեֆորմացիան:
22. Լուսավորության դարը:
23. Ֆրանսիական Մեծ հեղափոխությունը:
24. Նապոլեոնի դարաշրջանը:
25. Արևելքի ավանդական հասարակությունները:
26. Ջոմանիտար գիտությունը և գեղարվեստական մշակույթը XVII-XIX դարերում:
27. Առաջավոր երկրների քաղաքական կյանքի առանձնահատկությունները:
28. Արևելյան հասարակությունների արդիականացման փորձերը:
29. Համաշխարհային գաղութային համակարգը:
30. Առաջին աշխարհամարտի սկիզբն ու ընթացքը (1914-1916 թվականներ):
31. Առաջին աշխարհամարտի ավարտը և հետևանքները:
32. Փարիզի վեհաժողովը և Նոր աշխարհակարգը:
33. Ամբողջատիրական վարչակարգերը Եվրոպայում:
34. ԽՍՀՄ-ն 1922-1939 թվականներին:
35. Միջազգային հարաբերությունները 1930-ական թվականներին:
36. Երկրորդ աշխարհամարտի պատճառներն ու սկիզբը:

37. Երկրորդ աշխարհամարտի ընթացքն ու ավարտը:
38. Սառը պատերազմ:
39. Վերակառուցումից դեպի փլուզում:
40. Արդի աշխարհի հիմնախնդիրները:

## Անգլերեն լեզու

### Ազատ թեմաներ

1. My Family.
2. My Flat.
3. My School.
4. My Friend.
5. My Day off.
6. My Hobby.
7. Armenia.
8. Vanadzor.

### Քերականություն

1. The Noun (number).
2. The Adjective (degrees of comparison).
3. Interrogative and negative sentences.
4. Passive voice.
5. Direct-indirect speech.

## ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

### Չանրահաշիվ

1. Թվաբանական գործողություններ:
2. Թվաբանական օրենքներ:
3. Թվաբանական գործողությունների հերթականությունը:
4. Փակագծերի կիրառությունը և գործողությունների հերթականությունը:
5. Փակագծերի բացումը:
6. Բնական և ամբողջ թվեր:
7. Պարզ և բաղադրյալ թվեր, հատկությունները:
8. Թվերի բաժանելիության հայտանիշները:
9. Ամենամեծ ընդհանուր բաժանարար:
10. Ամենափոքր ընդհանուր բազմապատիկ:
11. Թվերի կլորացման կանոնները, մոտավոր հաշվումներ:
12. Ռացիոնալ թվեր:
13. Կոտորակներ:
14. Գործողություններ կոտորակների հետ:
15. Ամբողջ և մաս (մասի միջոցով ամբողջի գտնելը և ամբողջի միջոցով մասի գտնելը):
16. Տոկոսներ:
17. Չամեմատություն:
18. Բացարձակ արժեք (մոդուլ):
19. Թվային միջակայքեր (բաց, փակ, կիսաբաց, ճառագայթ, թվային ուղիղ):
20. Թվային անհավասարություններ:
21. Աստիճաններ (բնական, ամբողջ և ռացիոնալ ցուցիչով), հատկությունները:

22. Կրճատ բազմապատկման բանաձևեր:
23. Արմատներ: Իռացիոնալ արտահայտություններ:
24. Քառակուսային եռանդամ, ֆունկցիա, հավասարում, անհավասարում:

## Երկրաչափություն

1. Հարթաչափության տարրերը, աքսիոմները, պատկերները:
2. Անկյուն: Ներգծյալ և արտագծյալ անկյուն:
  3. Ուղիղների զուգահեռության հայտանիշները:
  4. Եռանկյուն: Հավասարության, նմանության հայտանիշներ:
  5. Եռանկյան նշանավոր գծերը և կետերը:
  6. Պյութագորասի թեորեմ:
  7. Քառանկյուն (զուգահեռագիծ, ուղղանկյուն, շեղանկյուն, սեղան):
  8. Շրջանագիծ (երկարության բանաձև), շրջան (մակերեսի բանաձև):
  9. Ներգծյալ և արտագծյալ շրջանագծեր:
  10. Հարթաչափության պատկերների մակերեսների բանաձևեր:
  11. Կոորդինատային համակարգ, կոորդինատներ:
  12. Վեկտորներ, գործողություններ վեկտորների հետ:
  13. Առնչություններ եռանկյան տարրերի միջև (սինուս, կոսինուս և այլն):
  14. Սինուսների թեորեմ, կոսինուսների թեորեմ:
  15. Կանոնավոր բազմանկյուններ:

Հարցազրույցի ընթացքում առաջադրվող խնդիրներն ընտրվում են նշված գրականության ցանկից:

## ՖԻԶԻԿԱ

Հարցազրույցի համար նախատեսված հարցերն ընտրվում են միջին դպրոցի ֆիզիկայի դասընթացի հետևյալ, առավել կարևորություն ներկայացնող բաժիններից:

1. Մեխանիկական շարժում, տեսակները, հիմնական հասկացությունները և օրենքները:
2. Չանգված, խտություն, միավորները: Չանգվածի որոշումը:
3. Ուժ, տեսակները, չափման միավորները և հիմնական բանաձևերը:
4. Տեղեկություններ Նյուտնի կազմության մասին:
5. Ճնշում, միավորները:
6. Հիդրո և աերոստատիկա, հիմնական հասկացությունները: Պասկալի օրենքը, ջրաբաշխական մամլիչ:
7. Արքիմեդի օրենքը, մարմինների լողալը:
8. Մեխանիկական աշխատանք, միավորները:
9. Հզորություն, միավորները:
10. Մեխանիկական էներգիա, հաշվման բանաձևերը: ՕԳԳ:
11. Լծակ, նրա հավասարակշռության օրենքը:
12. Ներքին էներգիա, ջերմաքանակ, հաշվման բանաձևերը:
13. Նյութի ագրեգատային վիճակի փոփոխությունները:
14. Էլեկտրական լիցքեր:
15. Էլեկտրական հոսանք, լարում, դիմադրություն, չափման միավորները: Էլեկտրական շղթաներ:
16. Օհմի օրենքը, հաղորդիչների միացումները:
17. Էլեկտրական հոսանքի աշխատանքը և հզորությունը: Ջոուլ-Լենցի օրենքը:
18. Էլեկտրամագնիսական երևույթներ: Հոսանքի մագնիսական դաշտը: Ամպերի ուժ:
19. Լույսի տարածումը: Լույսի անդրադարձման օրենքները:
20. Լույսի բեկումը:
21. Ոսպնյակներ, տեսակները, ճառագայթների ընթացքը նրանցում, պատկերի կառուցումը:

22. Բարակ ոսպնյակի բանաձևը
23. Աստղագիտության տարրերը:

Հարցազրույցի ընթացքում առաջադրվում են նաև որակական հարցեր և խնդիրներ: Ստորև բերվում են այդպիսի հարցերի նմուշներ:

1. Ջրածնով լցված փուչիկը մի քանի ժամ անց սմբում է: Բացատրել երևույթը:
2. Կարելի է արդյոք լցնել գազով անոթի մի մասը: Պատասխանը բացատրել:
3. Երկաթե և ալյումինե ձողերն ունեն նույն հատույթը և գանգվածը: Դրանցից որն է ավելի երկար:
4. Ինչ ուժեր են ազդում հավասարաչափ ներքև շարժվող անձրևի կաթիլի վրա:
5. Բերել շփման ուժի օգտակարության և վնասակարության օրինակներ:
6. Ինչպես են փոխվում մոլեկուլների ձգողության և վանողության ուժերը՝ կախված մոլեկուլների միջև հեռավորությունից:
7. Ինչու հեղուկային բարոմետրերում օգտագործում են սնդիկ և ոչ թե ջուր:
8. Որտեղ է ավելի հեշտ լողալ, ծովում թե գետում: Բացատրել պատճառը:
9. Նույն ծավալն ունեցող ալյումինե սալերը գտնվում են միևնույն բարձրության վրա: Համեմատել դրանց պոտենցիալ էներգիաները:
10. Կարելի է արդյոք ալյումինե ամանի մեջ ցինկ հալել: Բացատրել պատճառը:
11. Ինչու է հեղուկը գոլորշիանում ցանկացած ջերմաստիճանում:
12. Որ դեպքում է ատոմը դառնում իոն:
13. Որ դեպքում է հնարավոր տեսնել լույսի աղբյուր չհանդիսացող մարմինները:
14. Ինչու են գոգավոր ոսպնյակն անվանում ցրող:

Հարցազրույցի ընթացքում առաջադրվող խնդիրները ընտրվում են նշված գրականությունից:

Ընտրված հարցերը և խնդիրներն ունեն տարբեր բարդություն: Գերակշռում են թեթև և միջին բարդության առաջադրանքները:

## ՔԻՄԻԱ

1. Ատոմա-մոլեկուլային ուսմունք: Ատոմ, տարր, մոլեկուլ: Պարզ ու բարդ նյութեր: Ալոտրոպիա:
2. Ատոմի միջուկի բաղադրությունը: Պրոտոն, նեյտրոն, իզոտոպներ:
3. Քիմիական և ֆիզիկական երևույթներ: Ռեակցիաների տեսակները:
4. Ավոգադրոյի օրենքը և գազի մոլային ծավալը: Գազային նյութի հարաբերական խտությունը:
5. Իոնային և կովալենտային կապեր: Վալենտականության և օքսիդացման աստիճան:
6. Կովալենտ կապի հատկությունները:
7. Տարրերի հատկությունների կախումը պարբերական համակարգում իրենց գրաված դիրքից:
8. Անօրգանական միացությունների դասակարգումը:
9. Բյուրեղացանցի տեսակները:
10. Էլեկտրոլիտային դիսոցում: Դիսոցման աստիճան: Թույլ և ուժեղ էլեկտրոլիտներ:
11. Աղերի հիդրոլիզ:
12. Օքսիդավերականգնման ռեակցիաներ:
13. Քիմիական ռեակցիայի արագությունը:
14. Ջրային լուծույթների և հալույթների էլեկտրոլիզ:
15. Քիմիական ռեակցիաների ջերմային էֆեկտը : Ջերմաքիմիական հավասարումներ:
16. Թթվածին : Ատոմի և մոլեկուլի կառուցվածքը, ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները:
17. Պարբերական համակարգի 7-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
18. Պարբերական համակարգի 6-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
19. Պարբերական համակարգի 5-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
20. Պարբերական համակարգի 4-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
21. Պարբերական համակարգի 3-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
22. Պարբերական համակարգի 2-րդ Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:



23. Պարբերական համակարգի 1-ին Ա-խմբի տարրերի ընդհանուր բնութագիրը:
24. Ջրածին: Ատոմի և մոլեկուլի կառուցվածքը: Ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները:
25. Ջուրը բնության մեջ: Նրա հատկությունները:
26. Օքսիդներ:
27. Թթուներ:
28. Հիմքեր:
29. Աղեր:
30. Ծծմբի օքսիդներ և ծծմբական թթու:
31. Ազոտական թթու, աղեր, ազոտական պարարտանյութ:
32. Ածխածնի օքսիդներ, ածխաթթու և նրա աղերը:
33. Ֆոսֆոր, նրա օքսիդները, ֆոսֆորական թթու:
34. Սիլիցիում, օքսիդը, սիլիկաթթու և նրա աղերը:
35. Երկաթ:

## ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Բույսեր, կենդանիներ

1. Կյանքի կազմավորման մակարդակները:
2. Կենդանի օրգանիզմների դասակարգումը:
3. Բակտերիաների կառուցվածքային առանձնահատկությունը:
4. Բակտերիաների սննդառությունը և բազմացումը:
5. Բակտերիաների նշանակությունը բնության մեջ և մարդու կյանքում:
6. Սնկերի ընդհանուր բնութագիրը, նմանությունը բույսերին և կենդանիներին:
7. Բույսերի թագավորության ընդհանուր բնութագիրը:
8. Նկարագրեք միաբջջե կանաչ ջրիմուռների կառուցվածքը:
9. Մամուռների բազմացումը և զարգացումը կկավուչի օրինակով:
10. Պտերների բազմացումը և զարգացումը:
11. Ծածկասերմ բույսերի բնորոշ հատկանիշները, համեմատել երկշաքիլավոր և միաշաքիլավոր բույսերի դասերը:
12. Համեմատել բույսերի և կենդանիների հատկությունները:
13. Նախակենդանիների ընդհանուր բնութագիրը, համեմատել սովորական ամեռբան և կանաչ Էվգլենան:
14. Հողաթափիկ ինֆուզորիայի կառուցվածքային առանձնահատկությունները:
15. Պոլիպ հիդրայի կառուցվածքը և բազմացումը:
16. Նկարագրեք լյարդի ծծանի բազմացումը և զարգացումը:
17. Գետի խեցգետնի արտաքին կառուցվածքը և կենսակերպը:
18. Նկարագրեք անձրևորդի ներքին կառուցվածքը:
19. Միջատների արյունատար և շնչառական համակարգերի կառուցվածքը, բազմացումը և զարգացումը:
20. Ձկների արտաքին կառուցվածքը և կենսակերպը:
21. Երկկենցաղների արյունատար և շնչառական համակարգերը:
22. Սողունների նյարդային համակարգը և զգայարանները:
23. Թռչունների կմախքը և մկանունքը:
24. Կաթնասունների բազմացումը և զարգացումը, տարածված Էկոլոգիական խմբերը:

## Մարդ

1. Բնութագրել մարդու օրգանիզմի 4 հիմնական հյուսվածքները:
2. Ներյոնի կառուցվածքը, տեսակները:
3. Գեղձերի տեսակները, մակուղեղ, վահանագեղձ, ենթաստամոքսային գեղձ:
4. Ողնուղեղի կառուցվածքը և ֆունկցիաները:
5. Ներկայացնել գլխուղեղի կառուցվածքը և ֆունկցիաները:
6. Տեսողական վերլուծիչ:

7. Մարդու կմախքը և նրա բաժինները:
8. Արյուն, նրա բաղադրությունը և ֆունկցիաները:
9. Արյան ձևավոր տարրեր:
10. Սրտի կառուցվածքը, սրտային բոլորաշրջան:
11. Արյան մեծ և փոքր շրջանառություն:
12. Շնչառություն, շնչառական օրգանների կառուցվածքը:
13. Գազափոխանակությունը թոքերում և հյուսվածքներում:
14. Մարսողական համակարգի կառուցվածքը և գործառնությունները:
15. Մարսողությունը բերանի խոռոչում և ստամոքսում:
16. Մարսողությունը աղիներում, մարսողական գեղձերի դերը:
17. Վիտամինների տեսակները, նրանց նշանակությունը:
18. Արտազատման օրգաններ, նրանց կառուցվածքը և նշանակությունը:
19. Մաշկի նշանակությունը և կառուցվածքը:
20. Մարդու բարձրագույն նյարդային տեսություն:

## Ընդհանուր կենսաբանություն

1. Բջջի քիմիական կազմը:
2. Բջջի կազմության մեջ մտնող օրգանական նյութեր:
3. Նյութափոխանակությունը բջիջում:
4. Համեմատել պրոկարիոտ և էուկարիոտ բջիջները:  
Բջջի բաժանում՝ միտոզ, նրա փուլերը:
5. Անսեռ բազմացման ձևերը:
6. Սեռական բազմացում, մեյոզ:
7. Գենետիկայի հիմնական հասկացությունները:
8. Մենդելի օրենքները:
9. Սեռի գենետիկա, սեռի հետ փոխանցվող հիվանդություններ:
10. Գենոտիպային փոփոխականություն:
11. Ֆենոտիպային փոփոխականություն:
12. Չարլզ Դարվինի ուսմունքի հիմնական դրոյթները:
13. Համեմատել բնական և արհեստական ընտրությունները:
14. Գոյության կռիվ, նրա տեսակները:
15. Օրգանիզմների հարմարվածությունը:
16. Էվոլյուցիայի գլխավոր ուղղությունները:
17. Կենսոլորտի կազմը և սահմանները:
18. Միջավայրի ոչ կենսական աբիոտիկ, գործոնները:
19. Միջավայրի կենսական գործոնները:
20. Փոխհարաբերությունները օրգանիզմների միջև:

## Русский язык

1. Имя существительное. Нарисательные и собственные, одушевлённые и неодушевлённые.
2. Имя существительное. Число имён существительных.
3. Имя существительное. Род имён существительных.
4. Имя существительное. Падежи имён существительных. Склонение имён существительных.
5. Имя прилагательное. Качественные прилагательные, степени сравнения качественных прилагательных.
6. Относительные прилагательные. Различие качественных и относительных прилагательных.
7. Притяжательные прилагательные
8. Изменение имён прилагательных. Склонение имён прилагательных.
9. Имя числительное. Количественные числительные, их склонение.

10. Собирательные числительные, склонение.
11. Порядковые числительные, склонение.
12. Глагол. Неопределённая форма глагола.
13. Глагол. Вид глагола.
14. Глагол. Переходные и непереходные глаголы.
15. Глагол. Наклонение глагола, их употребление.
16. Глагол. Время глагола (настоящее, прошедшее, будущее).
17. Глагол. Спряжение глагола. Разноспрягаемые глаголы.
18. Причастие. Действительные причастия.
19. Причастие. Страдательные причастия.
20. Деепричастие. Вид деепричастия.
21. Отличие деепричастий от причастий.
22. Словосочетание. Предложение. Отличие словосочетания от предложения.
23. Главные члены предложения. Какими частями речи выражаются подлежащее и сказуемое.
24. Второстепенные члены предложения.
25. Сложносочинённые предложения. Знаки препинания в сложносочинённом предложении.
26. Сложноподчинённые предложения. Их виды. Знаки препинания в сложноподчинённых предложениях.

### ***РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА***

**1. Пушкин А. С., «Зимнее утро».**

В каких строках выражена главная мысль стихотворения?

**2. Пушкин А. С., «Я вас любил».** Объясните чувства поэта, переданные в последних двух строках стихотворения. Как он прощается со своей любовью?

**3. Лермонтов М. Ю.,** Прочитать наизусть один из отрывков из поэмы «Мцыри». Опишите своими словами историю жизни мальчика - Мцыри.

**4. Есенин С. А.,** «Отговорила роща золотая». О каком времени года говорится в стихотворении? В каких строках выражено состояние грусти и одиночества? Как оно перекликается с картинами природы.

**5. Салтыков - Щедрин М.,** «Повесть о том, как один генерал двух мужиков прокормил». В чём заключается главная мысль сказки? Отношение писателя к генералам и мужикам.

**6. Некрасов Н. А.,** «Крестьянские дети» (наизусть). Какое впечатление произвела на поэта неожиданная встреча? Подтвердите словами из текста любовь Некрасова к детям.

**7. Перескажите текст «Ньютоново яблоко»** от третьего лица. Объясните его название.

**8. Перескажите текст «Легенда о всемирном потопе».**

**9. Перескажите текст «Легенда о Вавилонской башне».** Чему учит эта легенда? Что означает

слово «Вавилон»?

**10. «Песнь Комитаса»** (По Л. Овсепяну).

О чём рассказал японцам армянский мастер?

**11. «Об Уильяме Сарояне»** (По Н.Гончару).

Что связывало У.Сарояна с Арменией? Чему У. Сароян посвятил одну из своих книг?

**12. «Детство Льва Толстого»** (По Л.Толстому).

Перескажите текст. Как вы думаете, что в муравейном братстве нравится детям, вызывает их восхищение? Как характеризует мальчиков их увлечение муравейным братством и поисками зелёной палочки?

**13. «Детство Илюши Обломова»** (По И. Гончарову).

Где учился Илюша Обломов? Кто помогал Илюше одеваться? Как обращался Илюша с Захаркой? Каким видится родителям будущее их сына - Илюши Обломова?

**14. «Как воспитывался Андрей Штольц»** (По И.Гончарову).

Расскажите об отношении отца и матери Андрея Штольца к сыну? Какую трудовую школу прошёл с детства Андрей? Как этому способствовал отец? Как относилась к этому мать?

15. **«Первый бал Наташи Ростовой»** (По Л.Толстому).

Расскажите о душевном состоянии Наташи Ростовской. Какими словами Лев Толстой определяет высшую ступень счастья человека?

## **ЛИТЕРАТУРА**

1. **Пушкин А. С., «Я помню чудное мгновенье»** (наизусть).  
Расскажите историю создания стихотворения.
2. **Пушкин А.С., «Выстрел»**. Перескажите повесть.  
В чём заключалась таинственность Сильвио? Почему Сильвио отказался стрелять первым? Что вынудило его отказаться от ответного выстрела?  
Можно ли считать Сильвио благородным и мужественным человеком? Докажите это.
3. **Пушкин А. С., «Я вас любил...»** (наизусть).  
Как Пушкин прощается со своей любовью? Ответ аргументируйте строками из стихотворения.
4. **Лермонтов М. Ю., «Мцыри»** (отрывок наизусть).  
Расскажите историю создания поэмы. Какие чувства испытал Мцыри на воле? Монолог Мцыри - это исповедь или проповедь свободы? Можно ли назвать монолог Мцыри спором со стариком?  
Как вы думаете, что переживает Мцыри, оказавшись у стен монастыря?
5. **Лермонтов М. Ю., «Нищий»** (наизусть).  
Какие чувства вызвало у вас это стихотворение?
6. **Лермонтов М. Ю., «Тучи»** (наизусть).  
Объясните выражение «с милого севера в сторону южную». Что имеет в виду поэт? С чем сравнивает поэт лирического героя?
7. **Толстой Л. Н., «После бала»** (пересказать от третьего лица).  
Сопоставьте образы полковника и наказываемого. Как характеризует полковника его поведение? За что Ивану Васильевичу было стыдно? Почему этот случай изменил всю его жизнь?
8. **Чехов А. П., «Пари»** (пересказать текст).  
Отчего старик - банкир впал в отчаяние? Как вы думаете, смог бы он убить узника? Должен ли банкир испытывать чувство благодарности к узнику? Почему?
9. **Есенин С. А., «Отговорила роща золотая...»** (наизусть).  
О каком времени года говорится в стихотворении? В каких строках выражено состояние грусти и одиночества? Как оно перекликается с картинами природы?
10. **Есенин С.А., «Шаганэ ты моя, Шаганэ!»** (наизусть).  
Какую роль играют повторяющиеся строки в стихотворении? В каких строках звучит любовь поэта к своей родине?
11. **Есенин С.А., «До свиданья, друг мой, до свиданья...»** (наизусть). В каких строках можно почувствовать угнетённое состояние души лирического героя? Какие строки в стихотворении являются основными и почему?